

REKENKAMERCOMMISSIE HULST-TERNEUZEN

JAARVERSLAG 2017

Kennis van genomen door de gemeenteraad van Hulst op

Kennis van genomen door de gemeenteraad van Terneuzen op .

REKENKAMERCOMMISSIE HULST -TERNEUZEN

JAARVERSLAG 2017

INHOUD

1. Inleiding
2. Verordening Rekenkamercommissie Hulst -Terneuzen
3. Samenstelling
4. Vergaderingen en bijeenkomsten
5. Reglement van Orde (RVO)
6. Missie
7. Werkwijze
8. Onderzoeken
9. Financiën
10. Verwachtingen 2018

1 INLEIDING

Jaarlijks legt de Rekenkamercommissie Hulst-Terneuzen Hulst Terneuzen (hierna RKCHT) conform de verordening verantwoording af aan de gemeenteraden van Hulst en Terneuzen over de in het voorgaande jaar verrichte activiteiten. Dit doet ze in de vorm van een jaarverslag. Hierin legt de rekenkamercommissie in ieder geval verantwoording af over in ieder geval de verrichte onderzoeken en het budget dat daaraan is besteed.

2 VERORDENING REKENKAMERCOMMISSIE HULST - TERNEUZEN

Conform artikel 81p van de Gemeentewet hebben de gemeenteraden van Hulst en Terneuzen in 2013 een gezamenlijke rekenkamercommissie opgericht. Dit is vastgelegd in de Verordening op de gezamenlijke rekenkamercommissie van de gemeenten Hulst en Terneuzen. Volgens de Gemeentewet heeft de rekenkamerfunctie een onafhankelijke positie (artikelen 81a t/m 81p). De wettelijke bevoegdheden staan omschreven in de artikelen 182 tot en met 185 van de Gemeentewet.

De burger mag van de overheid verwachten dat deze betrouwbaar is en de tot haar beschikking staande gemeentelijke middelen doelmatig, doeltreffend en rechtmatig besteedt. De rekenkamercommissie onderzoekt hiertoe de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door de gemeenten gevoerde beleid en rapporteert hierover ook aan de gemeenteraden van Hulst en Terneuzen. Het werk van de rekenkamercommissie is één van de instrumenten voor de gemeenteraden om hun controlerende rol te vervullen. De rekenkamercommissie stelt zelfstandig zijn onderzoeksonderwerpen vast en legt deze door middel van een onderzoeksplan jaarlijks ter kennisname aan de gemeenteraden voor.

3 SAMENSTELLING REKENKAMERCOMMISSIE EN BEGELEIDINGSCOMMISSIE

De rekenkamercommissie Hulst-Terneuzen bestaat uit 3 externe leden:

- Mevrouw drs. A.C.F. van Galen CPC uit Hoedekenskerke, voorzitter
- De heer drs. J.H. Mulder uit Zoutelande
- De heer ing. E. de Koster CIA CISA RO uit Goes

Mevrouw Van Galen en de heer Mulder zijn eind 2016 door de raden van de gemeenten Hulst en Terneuzen voor een periode van drie jaar herbenoemd. Halfweg 2017 heeft mevrouw van Galen besloten om per 31 december 2017 te stoppen met haar werkzaamheden binnen de RKCHT. De gemeenteraden hebben op advies van de hierna genoemde begeleidingscommissie in november 2017 de heer drs. R. Blacquièr (Rob) uit Goes benoemd tot nieuw lid van de RKCHT ter opvolging per 1 januari 2018 van mevrouw van Galen als lid van de RKCHT. De RKCHT zal in 2018 uit zijn midden een voorzitter kiezen.

De raadsgriffier van de gemeente Terneuzen, de heer mr. J.H.P. de Jong, vervulde in de periode 2014-2016 de taak van secretaris van de rekenkamercommissie. Vanaf 1 januari 2017 heeft zijn collega van de gemeente Hulst, de heer drs. D. van Bunder, deze taak voor drie jaar overgenomen. Voor de ondersteuning van hierna genoemde begeleidingscommissie geldt de omgekeerde volgorde.

Er is een begeleidingscommissie bestaande uit vier raadsleden, die voor de rekenkamercommissie onder meer als sparring partner en liaison functioneert naar de respectievelijke gemeenteraden. Elke gemeente levert twee gemeenteraadsleden.

De begeleidingscommissie wordt gevormd door de heren P. van de Kerkhove en D. Lensen (namens de gemeenteraad van Hulst) en de heren H.P. van der Meer en M. Groeneveld (namens de gemeenteraad van Terneuzen), waarbij de heer Groeneveld de rol van voorzitter van de begeleidingscommissie vervulde.

4 VERGADERINGEN EN BIJEENKOMSTEN

De rekenkamercommissie heeft in 2017 acht keer vergaderd. Er heeft 1 keer overleg met de begeleidingscommissie plaatsgevonden. Tussendoor heeft een schriftelijke consultatieronde plaatsgevonden over het onderzoeksplan 2018 en hebben de voorzitters van de begeleidingscommissie en de rekenkamercommissie enkele keren telefonisch overleg gehad. Ook heeft de begeleidingscommissie de sollicitatieprocedure doorlopen voor de opvolging van mevrouw van Galen als lid van de RKCHT.

5 REGLEMENT VAN ORDE (RVO)

De rekenkamercommissie werkt volgens een Reglement van Orde dat geldt als ‘werkdocument’ of anders gezegd ‘handleiding’ voor de rekenkamercommissie en bevat de interne werkafspraken zoals vergaderfrequentie, vergaderstukken, agenda, vergaderquorum, vervanging van de voorzitter, besluiten, besluitenlijsten, stemming, professionaliteit, presentielijst, vergoeding van externe leden, onderzoeksprotocol en jaarplan.

6 MISSIE

De rekenkamercommissie maakt deel uit van een geheel van geledingen dat zich inzet voor een zo optimaal mogelijk functionerende gemeentelijke overheid. De rol van een rekenkamercommissie concentreert zich daarbij op het (doen) uitvoeren van controleonderzoek naar de maatschappelijke effecten van het gemeentebeleid. Ook de doelmatigheid (efficiency), de doeltreffendheid (effectiviteit) en de rechtmatigheid van het gemeentelijke beleid, beheer, organisatie en de door de gemeente gesubsidieerde instellingen, worden uitgebreid onderzocht.

Behalve de rekenkamercommissie heeft de raad nog een aantal wettelijke instrumenten voorhanden bij zijn controlerende functie. Denk aan de jaarrekening, het bijbehorende accountantsrapport, de financiële verordening, de controleverordening, de verordening college-onderzoeksplan en het onderzoeksrecht.

Om haar rol en functie duidelijk in beeld te brengen heeft de RKCHT voor zichzelf, de gemeenteraad, andere gemeentelijke geledingen en de buitenwereld een missie geformuleerd:

Vanuit een eenduidige gemeentelijke doelstelling via onafhankelijk en systematisch onderzoek, daaruit vloeiende conclusies en aanbevelingen en leeraspecten de gemeente adviseren en stimuleren om het maatschappelijk rendement te verhogen ten behoeve van de inwoners van de gemeenten Hulst en Terneuzen.

7 WERKWIJZE

Normaliter stelt de rekenkamercommissie jaarlijks een onderzoeksplan op, met nieuwe onderzoeken, die de commissie wil gaan uitvoeren. De commissie inventariseert onderwerpen voor onderzoek door het consulteren van de raadsfracties en het bijhouden van thema's die spelen in het lokale bestuur. Daarnaast kunnen de raden de rekenkamercommissie verzoeken naar een specifiek onderwerp onderzoek te doen. Vervolgens bepaalt de Rekenkamercommissie welke onderzoeken zullen worden uitgevoerd en heeft daarover afstemming met de begeleidingscommissie. De commissie voert de onderzoeken indien mogelijk zelf uit. Per onderzoek stelt de commissie een onderzoeksopzet op waarin de aanleiding, de probleemstelling en de onderzoeksvragen wordt toegelicht. De onderzoeksopzet wordt na eventuele afstemming met de begeleidingscommissie ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraden van de gemeente(n) waarop het onderzoek betrekking heeft; één en ander met inachtneming van de onafhankelijke positie die de rekenkamercommissie inneemt.

Onderzoeken van de rekenkamercommissie dienen betrouwbaar, degelijk en onpartijdig te zijn. Zij worden derhalve met de grootste zorgvuldigheid uitgevoerd. Dit element van zorgvuldigheid komt in het onderzoeksproces regelmatig terug en de rekenkamercommissie is hierop expliciet aanspreekbaar. Derhalve is de fase van ambtelijk en bestuurlijk hoor en wederhoor dan ook essentieel. Naast zorgvuldigheid stelt de rekenkamercommissie aan haar onderzoek eisen met betrekking tot de objectiviteit, onderbouwing, consistentie, bruikbaarheid, onafhankelijkheid, doelmatigheid en controleerbaarheid. De wijze waarop de rekenkamercommissie deze facetten van rekenkameronderzoek borgt, zijn vastgelegd in het Reglement van Orde

In het kader van de zorgvuldigheid is het van belang de onderzoeksstappen duidelijk en vooraf in de systematisch opgezette onderzoeksprocedure aan te geven. De zeven stappen zijn:

STAP 1: De onderwerpskeuze. Resultaat is een onderwerp.

STAP 2: De voorbereiding. Resultaat is een onderzoeksopzet.

STAP 3: Het onderzoek. Resultaat is een nota van bevindingen.

STAP 4: Ambtelijk hoor- en wederhoor. Resultaat is een conceptrapport.

STAP 5: Bestuurlijk hoor- en wederhoor. Resultaat is een eindrapport.

STAP 6: Publicatie en presentatie. Resultaat is openbaarheid.

STAP 7: Nazorg. Resultaat is rapportage in het jaarverslag.

Het is van belang hierbij op te merken dat de rekenkamercommissie alleen dan kwalitatief goed werk kan afleveren als ze bij het uitvoeren van onderzoek kan rekenen op de medewerking van betrokkenen en betrokken partijen, waarbij ze zich rekenschap geeft van ieders taken, verantwoordelijkheden en rollen. De rekenkamercommissie hecht eraan te vermelden dat in 2017 de samenwerking met de ambtelijke, bestuurlijke en politieke organisatie van beide gemeenten wederom op aangename en constructieve wijze is verlopen.

8. ONDERZOEKEN

De rekenkamercommissie gebruikt op basis van een aantal rondjes langs de fracties een groslijst van onderwerpen die vanuit rekenkamerperspectief onderzoekswaardig zijn.

Uit die groslijst bepaalt de RKCHT de onderzoeken die het wil doen. Uitgangspunt is dat de RKCHT binnen het door de raden ter beschikking gestelde budget van € 30.000,- per jaar blijft. Naargelang de impact en de omvang van de onderzoeksgebieden kan de RKCHT zelf bepalen hoe ze daar invulling aan wenst te geven.

Voor haar onderwerpselectie past de RKCHT een aantal criteria toe:

1. het onderwerp moet een toegevoegde waarde hebben;
2. het onderwerp is van wezenlijk maatschappelijk belang;
3. het onderwerp is van wezenlijk financieel belang;
4. het onderwerp is uitvoerbaar en haalbaar in tijd en middelen (budget);
5. met het onderwerp zijn risico's rondom de doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid verbonden;
6. het onderwerp heeft een dubbel leereffect:
  - a) de resultaten van het onderzoek kunnen een positieve bijdrage leveren aan de doelmatigheid, de doeltreffendheid of de rechtmatigheid;
  - b) het onderzoek kan informatie en of kennis opleveren waarover de raad, het college en of de ambtelijke organisatie nog niet beschikken;
7. het onderwerp raakt direct of indirect het belang van de burger maar overstijgt het individuele belang;
8. een goede spreiding van de onderwerpen in het jaarprogramma over de gemeentelijke organisatie of beleidsterreinen (variatie in onderzoeksonderwerpen);
9. de RKCH dient qua bevoegdheden, kennis en vaardigheden voldoende uitgerust te zijn om het onderzoek uit te (doen) voeren.

In 2017 heeft de RKCHT aan drie onderzoeken gewerkt. Deze werden alle drie in eigen beheer gedaan:

1. Actualiseren bestemmingsplannen

De doelstelling van het onderzoek naar het actualiseren van bestemmingsplannen is om inzichtelijk te krijgen hoe dit proces inhoudelijk en procedureel verloopt in de gemeenten Hulst en Terneuzen. Voor zover mogelijk wordt daarbij tevens een vergelijking gemaakt tussen de gang van zaken in Hulst met die in Terneuzen.

Dit onderzoek is in de tweede helft van 2015 gestart en heeft door allerlei omstandigheden vertraging opgelopen. Het onderzoek zal begin 2018 afgerond worden en aan de beide gemeenteraden worden aangeboden.

2. ICT: inzicht en beheersing van koppeling van gemeentelijke en externe systemen
Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het vóórkomen van koppelingen van systemen van externe partners aan de gemeentelijke systemen, bijvoorbeeld het GBA, en de wijze waarop deze koppelingen door de gemeente beheerd en beheerst worden. Hierbij zal met name gekeken worden hoe de privacy en beveiliging van gegevens gewaarborgd worden. Dit onderzoek is medio 2016 van start gegaan. De scope van het onderzoek is vrij diep en gaat over complexe en soms ook gevoelige materie. Er is voor gekozen om de implementatie van ICT-maatregelen en de uitvoering van het onderzoek op onderdelen gelijk te laten oplopen, hetgeen de dataverzameling en -beoordeling complex maakt. Het onderzoek is daardoor in de oplevering vertraagd maar zal zeker voor de invoering van de Wet AVG op 25 mei aan beide gemeenteraden worden voorgelegd.

3. Grensoverschrijdende samenwerking
Het reeds in 2016 aangekondigde onderzoek naar grensoverschrijdende samenwerking werd dat in overleg met de begeleidingscommissie werd doorgeschoven naar 2017 werd opgestart in juli 2017. Het onderzoek verliep zeer voortvarend en werd reeds in december voor ambtelijk hoor en wederhoor aangeboden aan beide gemeentes. De verwachting is dat het eindrapport begin 2018 aan de gemeenteraden zal worden voorgelegd.

4. Omdat er nog drie onderzoeken lopende waren werd het aangekondigde onderzoek naar de toepassing van de Handreiking Treasury van het ministerie van BZK niet uitgevoerd.

---

9 FINANCIËN

De rekenkamercommissie Hulst Terneuzen krijgt van de gemeenteraden jaarlijks € 30.000,- ter beschikking. In 2017 werd daarvan € 2.768,- besteed.

Vaste - en kilometervergoedingen leden RKCHT	€11.534,88
Onderzoek grensoverschrijdende samenwerking	€14.440,00
Lidmaatschap Nederlandse Vereniging Regionale Rekenkamers	€580,00
Advertenties vacature	€1.077,50
Overige	€49,62
TOTAAL	€27.682,00

10 VERWACHTINGEN 2018

In 2018 worden de 3 lopende onderzoeken afgerond en gepresenteerd.

De RKCHT zal na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 en eventuele raadpleging van de raadsfracties zijn volgende onderzoeksonderwerp kiezen.